

Ο ΦΕΜΙΝΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΟ

Στις μουσουλμανικές χώρες, όπως η Αίγυπτος, ο κοινωνικός ρόλος της γυναίκας πριν από το μεγάλο πόλεμο ήταν, όπως είναι γνωστό, πύλο θλιβερός από τις Ευρωπαϊκές χώρες. Εύτυχισμένη ήταν η γυναίκα εκείνη που ή τύχη της της έδωκε το προνόμιο να είναι ένα άψυχο όργανο ήδονης και μόνο, δίχως καμιά πρωτοβουλία, δίχως άτομικότητα, δίχως καν συνείδηση. Άς αφίσωμε δα τις άλλες, τις πραγματικές σκλάβες του άντρός, που ήταν και είναι οι περισσότερες. Στην κατάσταση αυτή έφεραν την Αίγυπτια γυναίκα πρό παντός οι οικονομικές συνθήκες μέσα στις οποίες ζή η Αίγυπτος, που αυτές έχουν δημιουργήσει και την αυστηρή ζωή της μουσουλμανικής θρησκείας.

Τώρα όμως με την ένταση της βιομηχανίας και στην Αίγυπτο, κυρίως από την αρχή του τελευταίου πολέμου, οι οικονομικοί όροι πάλι ανάγκασαν τη γυναίκα να βγει από το σπίτι και να ζητήσει κι αυτή εργασία στους αγρούς και στα εργοστάσια. Κι έτσι δόθηκε η αφορμή να φανεύ η πλάνη για την ικανότητα της γυναίκας. Γιατί η Αίγυπτια, αν και από την προηγούμενη αναγκαστική αδράνειά της άπειρη όλοτελα, κατώρθωσε να φέρει τέτιες μεταβολές στον τρόπο της παραγωγής, που έκαμαν κατάλληλη.

Άλλα και διανοούμενες γυναίκες σύντομα φάνηκαν και θαυματούργησαν σε λίγο διάστημα. Μπήκαν επί κεφαλής της φεμινιστικής κινήσεως κι έκαμαν δύο οργανώσεις: τη «Φεμινιστική Αίγυπτιακή Ένωση» και την «Πολιτική Άποστολή των Γυναικών». Προτού ξετάσομε το σκοπό των δύο αυτών φεμινιστικών οργανώσεων κρίνομε απαραίτητο να μη παραλείψομε να αναφέρουμε το όνομα της Χοδά Σεραούι που σαυτήν οφείλεται κάθε φεμινιστική προσπάθεια στην Αίγυπτο και η ύπαρξη των οργανώσεων αυτών και που εργάζεται και σήμερα με πρωτοφανή ζήλο και άφοσίωση για την πραγματοποίηση των γυναικείων ιδανικών στην ως χιές ήσυχη και άνεπηρέαστη από τις νέες ιδέες, πατρίδα της.

Το πρόγραμμα των δύο παραπάνω οργανώσεων, χωρισμένο σε τρία κεφάλαια, είναι το ακόλουθο:

I. Πολιτικό μέρος.

- 1) Άπόλυτη άνεξαρτησία της Αίγυπτου και του Σουδάν.
- 2) Ουδέτερότητα της διάρρυγος του Σουέζ.
- 3) Να μην εκτελεσθούν τα Άγγλικά μέτρα άπέναντι της Αίγυπτου και να μην αναγνωριστούν οι συμβάσεις οι σχετικές με το Σουδάν.
- 4) Να μην αναγνωριστεί η συνθήκη της Λωζάννης του 1923, που επιβαρύνει την Αίγυπτο με καλή χρέη της Τουρκίας.
- 5) Φιλική συνεννόηση μεταξύ της Αίγυπτου και των Μεγάλων Δυνάμεων.
- 6) Άν πρόκειται να γίνει συνεννόηση με την Άγγλία, η επιτροπή που θάναλάβει τη συνεννόηση να δηλώσει τις βάσεις της συνεννόησεως που θα πρέπει να τις παραδεχτεί και η Άγγλία για να μην άρνηθεί κατόπιν τις συνεννοήσεις όλως, άλλοτε.

II. Κοινωνικό μέρος

- 1) Ταχεία έφαρμογή του άρθρου του Συντάγματος του σχετικού με την ύποχρεωτική μόρφωση, σόλα τα μέρη του Κράτους.
- 2) Να συμπεριληφθεί η διδασκαλία των θρησκευτικών και της ήθικης στα προγράμματα όλων των σχολείων.
- 3) Ναύξηθεί ο αριθμός των διδακτικών άποστο-

λών και να τεθούν αυτές υπό την έποπτεία Ικανών Αίγυπτίων.

4) Να καταργηθούν οι περιορισμοί ηλικίας στις γυμνασιακές και τις άνωτερες σπουδές για να εξαπλωθεί η μόρφωση.

5) Να διδάσκονται στα σχολεία στοιχειά υγιεινής και δημοσίου δικαίου, κι αν είναι δυνατό, και η μουσική.

6) Να ιδρυθεί το συντομώτερο Πανεπιστήμιο, καθώς και μια επιτροπή που να μεταφράζει ξένα έργα.

7) Να προστατευθεί η βιομηχανία του τόπου: α) με την τροποποίηση του τελωνειακού συστήματος, πρό πάντων σχετικά με τα είδη πολυτελείας, β) με την παροχή δανείων σε μικρές βιομηχανίες, γ) με την όργάνωση εκθέσεων και αγορών στην Αίγυπτο και στο έξωτερικό και δ) με το τον περιορισμό των προνομίων ξενων βιομηχανιών.

8) Να ψηφιστεί νόμος κατά των ναρκωτικών και των οίονοπνευματωδών.

9) Να όργανωθεί άγώνας κατά της σωματεμπορίας.

10) Να ιδρυθεί νοσοκομείο, ιδιαίτερα για τις λοιμώδεις και τις γυναικείες ασθένειες.

11) Να ιδρυθούν άστυλα για γέρους και παιδιά, για να σταματήσει η έλατεια.

12) Ό νόμος να καταστήσει τους γονείς υπεύθυνους για τις πράξεις των παιδιών τους.

13) Να όργανωθούν οι φυλακές, ώστε να μεταβληθούν σε σχολεία και να διακρίνονται οι πολιτικοί κατάδικοι από τους άλλους του κοινού δικαίου.

14) Να όργανωθεί άγώνας ενάντια στις προλήψεις και στους τσαρλατάνους.

15) Να ιδρυθούν παιδικά σανατόρια.

16) Νάνεργερθούν δημόσια πάρκα στα λαϊκά κέντρα.

17) Να προστατευθούν οι εργάτες από την έκμετάλευση των εργοδοτών.

18) Να ιδρυθούν άγροτικά συνδικάτα σόλη τη χώρα.

19) Να καλλιεργηθεί κι άλλο είδος εκτός από το βαμπάκι για να μην εξαρτάται η τύχη της χώρας από αυτό και μόνο.

III. Το γυναικείο ζήτημα

1) Τέλεια ισότης των δύο φύλων σχετικά με τη μόρφωση. Τα κορίτσια να μπαίνουν έλεύθερα στα σχολεία της μέσης και άνωτερας εκπαιδεύσεως.

2) Να πολλαπλασιαστούν τα σχολεία της μέσης εκπαιδεύσεως.

3) Να χωριστεί η διεύθυνση της εκπαιδεύσεως των άγοριών από των κοριτσιών.

4) Νάντικατασταθούν με τον καιρό οι δάσκαλοι με δασκάλισσες, γιατί αυτές μπαίνουν καλύτερα στην ψυχολογία των κοριτσιών.

5) Να δοθεί δικαίωμα ψήφου στις γυναίκες, στην αρχή έστω στις πλούσιες και έγγράμμες μόνο.

6) Να τροποποιηθεί η νομοθεσία η σχετική με την οικογένεια σύμφωνα με το πνεύμα της θρησκείας, που άπαιτεί να βασιλεύει η ειρήνη και η ήσυχία στην οικογένεια και γιαυτό: α) να καταργηθεί η πολυγαμία, εκτός από τις περιπτώσεις άπόλυτης ανάγκης, β) να όριστει νομοθετικώς ότι το διαζύγιο θα δίνεται μόνο μπροστά στο δικαστή, που θα προσπαθεί να συμφιλιώνει τους συζύγους σύμφωνα με το πνεύμα του Κορανίου και γ) να ληφθούν μέτρα ώστε οι ύποχρεώσεις του άντρός άπέναντι της γυναίκας μετά το διαζύγιο, να εκπληρώνονται κι αν ο σύζυγος άποδημήσει η βρίσκειται σε ξένη χώρα.